Dosarul nr.3-185/2023
PIGD nr.2-23161018-09-3-13112023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 noiembrie 2023
mun.Bălți
Colegiul Civil și de contencios administrativ al Judecătoriei Bălți, sediul Central
În componența:
Președintelui: Balan Eduard
Judecătorii: Ghercavii Svetlana, Costaș Natalia
Grefier: Cristina Lîsenco

examinând în procedura contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de PP„ȘANSĂ" împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. La 13.11.2023, Partidul Politic„Șansă" a depus cerere de chemare în judecată către Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr.2 cu privire la anularea actului administrativ, infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale în circumscripția electorală municipală Bălți nr.2 și declararea alegerilor locale nule.
2. În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1108 din 4 iulie 2023 a fost stabilită data alegerilor locale generale pentru data de 5 noiembrie 2023. Astfel, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1165 din 9 august 2023 a fost aprobată lista partidelor politice, înregistrate la ASP care au dreptul să participe în alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, Partidul Politic„Șansă" fiind inclus în listă la poziția nr. 52.
3. Menționează că, la 6 octombrie 2023 prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1411 a fost confirmată persoana responsabilă de finanțe (trezorier) din partea Partidul Politic„Șansă" pentru perioada campaniei electorale a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.
4. Astfel, indică că, Partidul Politic„Șansă" în calitate de concurent electoral și-a înregistrat candidați la funcția de primari de localități și candidați la funcția de consilier locali/raionali/municipali practic în toate circumscripțiile electorale, pe toată țara fiind înregistrați 9236 candidați la funcția de consilieri locali/raionali si 659 de candidați la funcția de primari.
5. Indică că, în Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr.2, din partea Partidul Politic„Șansă" au fost înregistrați 57 candidați la funcția de consilieri și 3 candidați la funcția de primari, fiind demarată campania electorală.
6. Menționează că, prin Dispoziția Comisei pentru Situații Excepționale nr. 92 din 3 noiembrie 2023, a fost anulată înregistrarea tuturor candidaților Partidul Politic„Șansă" din toate circumscripțiile cu obligarea organelor electorale de a aplica în dreptul fiecărui candidat exclus ștampila „Retras", respectiva dispoziție fiind contestată de reclamant.

7. Susține că, prin demersul din 4 noiembrie 2023 Partidul Politic„Șansă” a atenționat toate consiliile electorale de circumscriptie raionale și municipale despre contestarea dispoziției și despre inadmisibilitatea punerii în aplicare a deciziei de retragere a candidaților Partidul Politic„Șansă”.
8. Menționează că, potrivit ultimelor sondaje de opinie publicate, încrederea cetățenilor în Partidul Politic„Șansă” era în creștere constantă și a ajuns la cifra de circa 18% la nivel național.
9. La fel, menționează că, la 5 noiembrie 2023 s-au desfășurat alegeri locale generale în fiecare circumscripție electorală de nivelul II și I.
10. Astfel, consideră că, mii de alegători au votat în dreptul candidaților Partidul Politic„Șansă”, iar în multe circumscripții în genere s-a desfășurat un boicot masiv din partea alegătorilor care refuza să participe la vot, fapt ce consideră că, denotă faptul precum că, alegătorii au fost privați de dreptul acestora la alegeri libere și de a vota, iar candidații au fost lipsiți de dreptul de a fi aleși.
11. Mai indică că, la 5 noiembrie 2023, după închiderea secțiilor de vot, contestatarul a înaintat în adresa Circumscripției electorale municipale Bălți nr.2 contestație cu privire la infirmarea alegerilor pe circumscripția corespunzătoare. Astfel, pe data de 9 noiembrie a expirat termenul legal în care organul electoral urma să răspundă la cererea reclamantului din 5 noiembrie 2023, dar acesta nu a fost informat despre decizia luată, respectiv, la 10 noiembrie 2023 a fost înaintată o cerere prealabilă în adresa Comisiei Electorale Centrale. Relevă că, abia pe data de 12 noiembrie 2023, a aflat de existenţa unei hotărâri a CECE Bălţi nr. 2 din 8 noiembrie 2023 prin care contestaţia sa a fost declarată inadmisibilă, dar aşa şi nu i-a fost comunicată, reclamantul nefiind invitat la examinarea acestei proceduri administrative.
12. Menționează că, Comisia Electorală Centrală, prin hotărârea din 12 noiembrie 2023, a comasat cererile prealabile într-o singură procedură și au fost declarate inadmisibile.
13. Susține că, prin hotărârea contestată, a fost refuzată examinarea cererii anume a concurentului electoral Partidul Politic„Șansă” cu referire la o problemă care vizează anume Partidul Politic„Șansă” care, find eliminat din alegeri, consideră că, i s-au încălcat toate drepturile fundamentale, în special la alegeri libere și dreptul de a fi ales. Astfel, consideră că, confirmarea rezultatelor alegerilor fără participarea unui concurent electoral eliminat afectează direct Partidul Politic„Șansă”, care la caz solicită repararea dreptului vătămat în instanța de contencios administrativ.
14. La fel, reclamantul susține că, nu a fost invitat la examinarea procedurii administrative să fie audiat efectiv, din care motiv consideră că, faptul dat reprezintă o gravă încălcare a procedurii și elucidarea normelor imperative ale codului administrativ cu privire la efectuarea unei proceduri administrative. Totodată, reclamantul menționează despre încălcarea procedurii administrative de către pârât prin prisma art.32 alin.(2), art.83, art.88 și art.94 a Codului administrativ.
15. Totodată, reclamantul remarcă faptul că, organul electoral, nu a examinat fondul contestației, circumstanțele de fapt și nu a verificat temeinicia argumentelor expuse, motiv din care consideră că, actul administrativ contestat, contrar prevederilor art.118 Cod administrativ, nu este motivat, prin care fapt consideră că, a fost îngrădit dreptul reclamantului la un proces echitabil, acces la justiție și recurs efectiv.
16. Menționează că, potrivit actului administrativ contestat, contestația reclamantului a fost declarată inadmisibilă, pe motiv că, Partidul Politic„Șansă” nu este subiect de depunere a contestației în temeiul art. 94 din Codul electoral, având în vedere că, în baza Dispoziției

Comisiei Situații Excepționale nr. 92 din 3 noiembrie 2023, toți candidații Partidul Politic„Șansă” li s-a anulat înregistrarea, fiind pierdută calitatea de concurent electoral. La fel, indică că, Comisia Electorală Centrală, a repetat argumentele din actele contestate, a interpretat și aplicat eronat și abuziv prevederile legale, în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept.

17. Reclamantul indică că, în baza Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1165 din 9 august 2023, Partidul Politic„Șansă” a fost inclus în lista partidelor politice care au dreptul să participe la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, la pozitia 52, hotărârea dată nefiind abrogată, iar Partidul Politic„Șansă” nefiind exclus din listă, motiv din care consideră că, organele electorale nu aveau nici un drept să considere Partidul Politic„Șansă” ca subiect care nu are dreptul să depună contestații și să declare contestațiile inadmisibile.

18. Consideră că, argumentul Comisiei Electorale Centrale precum că, acest act pentru Partidul Politic„Șansă” este cu efect consumat și nu se mai aplică pentru reclamant este unul neîntemeiat, deoarece atât timp cât nu există o hotărâre subsecventă a Comisiei Electorale Centrale de modificare a hotărârii nr. 1165 din 9 august 2023 de eliminare a poziției Partidul Politic„Șansă”, nimeni nu poate constata efectul inaplicabil al acestui act față de reclamant. Totodată, indică că, Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr. 92 din 3 noiembrie 2023 a fost contestată în ordine de contencios administrativ, care la moment, se află în examinare în cadrul Curții de Apel Chișinău, nefiind o decizie definitivă și executorie cu privire la excluderea candidaților Partidul Politic„Șansă” din alegeri sau anulat statutul de subiect electoral.

19. Mai mult ca atât, indică că, la ultimele ședințe ale Comisiei Electorale Centrale, Partidul Politic„Șansă” a fost subiectul mai multor examinări, cu aplicarea diferitor sancțiuni în calitatea sa de subiect electoral, fapt reflectat prin actele Comisiei Electorale Centrale. La fel, indică că, în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1550 din 8 noiembrie 2023, după adoptarea Dispoziției Comisiei Situații Excepționale, Comisia Electorală Centrală recunoaște explicit că, Partidul Politic„Șansă” mai deține calitatea de concurent electoral.

20. Consideră că, eliminarea abuzivă din buletinul de vot al candidaților Partidul Politic„Șansă”, în raport cu rezultatele alegerilor din 5 noiembrie 2023 în circumscripția corespunzătoare sunt grav afectate și influențate, deoarece consideră că, în cazul în care candidații Partidul Politic„Șansă” rămâneau în buletinele de vot, atunci rezultatele alegerilor erau să fie total diferite.

21. Reclamantul susține că, organele electorale, la eliminarea unui concurent electoral din buletine s-au bazat pe un act administrativ abuziv și ilegal, act care nu are nimic cu procedurile electorale, emis de un organ care nu are astfel de competențe, deoarece comisia nu a fost abilitată cu careva competențe în materie electorală sau gestionare a proceselor electorate. Mai mult ca atât, indică că, conform hotărârii nr. 274/2023 de prelungire a stării de urgență, Parlamentul expres a indicat în art. 6 că prezenta stare de urgență nu afectează organizarea și desfășurarea alegerilor pe teritoriul Republicii Moldova, motiv pentru care reclamantul consideră că, unicele organe competente rămân a fi doar Comisia Electorală Centrală și organele electorate inferioare, care sunt funcționale să administreze procesul.

22. Mai indică că, după cum reiese din textul dispoziției, aceasta a fost adoptată în baza scrisorii nr. E/11772 din 03.11.2023 a Serviciului de Informații și Securitate (SIS). Totodată, menționează că, din textul dispoziției reiese că, se pretinde că au fost identificate acțiuni ale „unor concurenți electorali, care atentează grav și într-o manieră ireversibilă asupra desfășurării neviciate a exercițiului electoral, prin alterarea masivă, la nivel național, a

voinței libere a cetățenilor și utilizarea, în acest scop, a unor metode interzise de lege care nu corespund conceptului de desfășurare corectă a campaniei electorale". La fel, indică că, Comisia continuă, invocând urmatoarele: „Serviciul de Informații și Securitate a identificat activități de influențare a proceselor electorale pe tot teritoriul țării în scopul promovării intereselor statului străin-Federația Rusă-prin intermediul unui grup criminal organizat conchis de cetățeanul Ilan Șor", la fel, fiind invocat că, „...Serviciul de Informații și Securitate de comun cu Inspectoratul General de Poliție, Centrul Național Anticorupție și Procuratura Anticorupție a depistat și a documentat oferirea către Partidul Politic „Șansa", care participă la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 și este controlat de Ilan Șor, a fondurilor financiare în proporții deosebit de mari, de proveniența externă și utilizarea acestora de către concurentul electoral contrar procedurilor stabilite de legislație, prin subminarea proceselor democratice, implicit cele electorale (fonduri care au fost utilizate de către concurentul electoral pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale pe coordonatele de corupere politică a candidaților, coruperea alegătorilor și manipularea opiniei publice)".

23. Astfel, Partidul Politic„Șansă" indică că, categoric respinge cele menționate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și cele ale Serviciului de Informații și Securitate, ca fiind false, deoarece ele se bazează pe informații care nu corespund atât circumstanțelor faptice ale cazului, cât și prevederilor legii. La fel, Partidul Politic„Șansă" consideră că, anume Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Serviciul de Informații și Securitate au viciat iremediabil procesele democratice din Republica Moldova, transformând alegerile din 5 noiembrie 2023 într-o farsă, care grav afectează negativ exprimarea liberă a voinței poporului.

24. Mai indică că, Partidul Politic „Șansa" este oficial înregistrat de organele competente ale Republicii Moldova, având propriul Președinte și propriile organe de conducere, care adoptă deciziile din numele Partidului, iar domnul Șor nu intră în numărul conducătorilor Partidului.

25. Partidul Politic „Șansa" neagă primirea finanțării din străinătate, fie din partea lui Ilan Șor, fie din partea oricărei alte persoane.

26. Consideră că, organele competente ale Republicii Moldova nu au demonstrat cine, când, de la cine, unde, ce sume pretinse a primit Partidul Politic „Șansa", la fel nefiind demonstrat acțiunile ipotetice ce au fost efectuate de către partid sau precum că fusese autorizate de către partid.

27. Totodată, menționează că, organele competente ale statului nu au adus la cunoștința partidului sau conducerii acestuia probe pertincnte, concludente, utile și veridice, care ar fi demonstrat că acceptarea ipotetică a finanțării ilegale este imputabilă întregului Partid Politic „Șansa" sau ca cineva dintre candidații partidului a fost implicat în acte de corupție, Partidului Politic „Șansa" nefiindu-i dată posibilitatea să se folosească de serviciile avocatului și să-și pregătească poziția de apărare.

28. Menționează că, Codul Electoral nu prevede dreptul Serviciului de Informații și Securitate sau Comisiei Situații Excepționale să inițieze procedura de anulare a înregistrării concurenților electorali, competența asupra pronunțării referitor la anularea înregistrării concurenților electorali aparținând instanțelor de judecată.

29. Mai indică că, chiar dacă prin actul administrativ unde se manifestă puterea discreționară se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorității publice (CSE/SIS) o anumită libertate de decizie, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la litera legii, or, decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional,

drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor oportunității și a echității.

30. Consideră că, autoritatea pârâtă în cadrul puterii sale discreționare, având obligația de a explica de ce a adoptat o anumită conduită din mai multe posibile nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul legii, or, puterea discreționară nu trebuie confundată cu posibilitatea de a acționa arbitrar sau fără control, cum se pare ca ar sugera-o utilizarea cuvântului „discreționar”.

31. La fel, reclamantul consideră că, situația premisă de sancționare a Partidului Politic „Șansa” și eliminare a candidaților din alegeri nu are suport factual, reprezentând o distorsionare deliberată a realității, orientată spre hărțuirea unui concurent electoral. Astfel, indică că, prin măsurile instituite de Comisia Situații Excepționale nu urmăresc realizarea scopului creării acesteia și nu sunt rezonabile, motiv pentru care, consideră că, dispoziția Comisiei Situații Excepționale dar și indicațiile ulterioare ale Comisiei Electorale Centrale nu puteau fi executate.

32. Mai indică că, prin dispoziția Comisiei Situații Excepționale a fost un abuz de drept veritabil, cînd un grup (Comisia Situații Excepționale) a urmarit direct distrugerea mai multor drepturi fundamentale protejate de Convenție — dreptul la libera exprimare, dreptul de asociere si alegeri libere.

33. Astfel, indică că, analizând cele indicate, reieșind din atribuțiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prevăzute la art. 22 al Legii nr. 212 — XV din 24.06.2004 și în Regulamentul Comisiei Situații Excepționale aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1340 din 04.12.2001, consideră reclamantul că, Comisia este creată pentru exercitarea unor măsuri menite să reducă riscul declanșării situației excepționale în cazul emiterii Dispoziției nr. 92 din 03.11.2023 fiind instituite restricții și îngrădiri inadmisibile a dreptului de a fi ales, libertatea de exprimare, libertatea de asociere și altele, motiv pentru care consideră că, dispoziția Comisiei Situații Excepționale dar și indicațiile ulterioare ale Comisiei Electorale Centrale nu puteau fi executate.

34. Solicită anularea hotărârii CECE Bălți nr. 2 nr. 244 din 8 noiembrie 2023; obligarea CECE Bălți nr. 2 să examineze contestația în fond și să infirme rezultatele alegerilor generale locale în circumscripția electorală Bălți nr. 2; obligarea CECE Bălți nr. 2 să solicite Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art. 176 din Codul electoral și declararea alegerilor locale nule în această circumscripție electorală.

35. În ***referința*** la cererea de chemare în judecată Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 indică că, consideră acțiunea (contestația) neîntemeiată și nefondată, care urmează a se respinge. În susținerea poziției sale a indicat că, la data de 6 noiembrie 2023 Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus contestație înregistrată sub nr. CECE-2/57 prin care a solicitat infirmarea rezultatelor alegerilor locale generale în circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2.

36. Menționează că, prin Hotărârea nr. 244 din 8 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 „Cu privire la contestația Partidului Politic „ȘANSĂ” privind infirmarea rezultatelor alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 în circumscripția electorală municipal Bălți nr. 2”, contestația Partidului Politic „ȘANSĂ” nr. CECE-2/57 din 6 noiembrie 2023 privind infirmarea rezultatelor alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 în circumscripția electorală municipal Bălți nr. 2, s-a declarat inadmisibilă.

37. Indică că, la data de 10 noiembrie 2023 Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus contestație la Comisia Electorală Centrală înregistrată sub nr. CEC-10ALG/123 din 10 noiembrie 2023 privind inacțiunile Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 de neexaminare a solicitării de infirmare a alegerilor în circumscripția electorală municipală Bălți, prin care a solicitat anularea hotărârilor consiliilor electorale, prin care cererile de infirmare a rezultatelor alegerilor au fost respinse pe motiv de inadmisibilitate, precum și emiterea de către Comisie a hotărârii privind infirmarea și anularea rezultatelor alegerilor în respectivele circumscripții electorale de nivelul II.

38. Relevă că, prin Hotărârea nr. 1576 din 12 noiembrie 2023 a Comisiei Electorale Centrale „ Cu privire la contestațiile Partidului Politic „ȘANSĂ” privind infirmarea rezultatelor alegerilor în circumscripțiile electorale de nivelul II”, s-au declarat inadmisibile contestațiile depuse de Partidul Politic „ȘANSĂ” înregistrate la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC-10ALG/88 din 7 noiembrie 2023; nr. CEC- 10ALG/89 din 7 noiembrie 2023; nr. CEC-10ALG/90 din 8 noiembrie 2023; nr. CEC-10ALG/92 - nr. CEC-10ALG/103 din 8 noiembrie 2023; nr. CEC-10ALG/104 - nr. CEC-10ALG/113 din 9 noiembrie 2023; nr. CEC-10ALG/114; nr. CEC-10ALG/123 din 10 noiembrie 2023, reieșind din prevederile art.art. 1 lit.c), 93 alin. (1)-(2), 94 Cod electoral, cât și prevederile pct. 15 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1128 din 18.07.2023.

39. Mai menționează că, prin Dispoziția nr. 92 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a dispus anularea înregistrării concurenților electorali desemnați de Partidul Politic „ȘANSĂ” în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, pentru încălcarea masivă a principiilor de organizare a alegerilor prin coruperea alegătorilor și utilizarea fondurilor financiare nedeclarate și de proveniență externă lipsite de transparență. La fel, conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1543 din 3 noiembrie 2023, s-a dispus aducerea la cunoștința organelor electorale a conținutului dispoziției vizate și a procedurii de executare a acesteia, inclusiv revocarea hotărârilor de confirmare a reprezentanților Partidului Politic „ȘANSĂ” în organele electorale și a persoanelor de încredere ale concurenților electorali din partea acestuia.

40. Astfel, organele electorale, inclusiv și Consiliul electoral al circumscripției electorale municipal Bălți nr. 2 și-au onorat obligațiile legale și au executat prevederile Dispoziției nr. 92 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova conform procedurii stabilite de către Comisia Electorală Centrală, prin care s-a dispus anularea tuturor candidaților înaintați de Partidul Politic „ȘANSĂ” în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

41. Comunică că, odată cu anularea înregistrării tuturor candidaților din partea Partidului Politic „ȘANSĂ”, Partidul Politic „ȘANSĂ” nu mai deține statut de concurent electoral și subsecvent, subiectul dat nu poate pretinde încălcarea drepturilor electorale vătămate, inclusiv revendicarea acestora în cadrul procedurii administrative electorale. Mai mult, în afară de faptul că nu are dreptul de a depune contestații, care a decăzut odată cu anularea înregistrării tuturor candidaților din partea contestatarului, din conținutul materialelor în mod subsecvent se atestă și inexistența dreptului lezat electoral, or acesta nu deține în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 drepturi electorale care ar putea fi atinse în cadrul scrutinului vizat.

42. Drept rezultat, Consiliul electoral al circumscripției electorale municipal Bălți nr. 2, în urma examinării contestației Partidului Politic „ȘANSĂ”, a declarat-o inadmisibilă pe motiv că

sunt depuse de un subiect care nu dispune de acest drept, precum și pentru că lipsește dreptul vătămat al contestatarului prin activitatea administrativă.

43. Indică cu referire la argumentele contestatarului Partidul Politic „ȘANSĂ” formulate în contestația sa în privința Dispoziției nr. 92 a Comisiei Situații Excepționale a Republicii Moldova că, atunci aceasta era în vigoare atât la data de 6 noiembrie 2023, adică ziua examinării contestației de către CECEM Bălți nr. 2, cât și este în vigoare la ziua de azi.

44. Precizează și faptul că, potrivit Încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 noiembrie 2023 (dosarul nr. 3-193/23), s-a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei civile la acțiunea înaintată de Partidul Politic „ȘANSĂ” împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea Dispoziției nr. 92/2023. Deasemenea, prin același act judecătoresc cauza a fost trimisă Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art.225 alin. (3) lit. e) din Codul administrativ.

45. Menționează că, prin decizia Curții Constituționale nr. 152 din 9 noiembrie 2023, sesizarea în cauză a fost declarată inadmisibilă, respectiv dosarul s-a remis la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în fond.

46. Indică că, faptul contestării unui act administrativ nu-l califică drept ilegal, ilegalitatea urmând a se constatat prin hotărâre. Astfel, deși, la moment, Decizia respectivă nr. 92 a Comisiei Situații Excepționale se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău, aceasta nu o face ilegală și/sau revocată.

47. În consecință, consideră că nu sunt temeiuri de a admite contestația depusă de către Partidul Politic „ȘANSĂ” către Consiliul electoral al circumscripției electorale municipal Bălți nr. 2, privind anularea actului administrativ și obligarea examinării în fond a contestației, motiv pentru care solicită respingerea acțiunii (contestației) Partidului Politic „ȘANSĂ”, ca neîntemeiată și nefondată.

În ședința de judecată de dezbateri judiciare:

48. Reprezentantul reclamantului Partidul Politic ”Șansă”, președintele Alexei Lungu, nu s-a prezentat, procedura de citare legală fiind realizată, totodată, nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

49. Reprezentantul pârâtului Consiliul electoral al circumscripției electorale municipal Bălți nr. 2, Colesnic Svetlana, prin referința depusă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

50. În acest sens, instanța de judecată relevă că, potrivit art.218 lit.d) Cod administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.*

51. Potrivit art. 205 alin. (4) Cod de Procedură Civilă, *dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.*

52. În conformitate cu art. 206 alin. (1)-(2) Cod de procedură Civilă, *părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii. Dacă reclamantul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat*

instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă reclamantul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar pîrîtul nu cere soluţionarea cauzei în fond, instanţa scoate cererea de pe rol dacă prin acest act procedural nu se încalcă dreptul altor participanţi la proces. Dacă scoaterea cererii de pe rol încalcă dreptul altor participanţi la proces, instanţa examinează cauza în lipsa reclamantului.

53. Având în vedere normele enunțate, în coraport cu situația la caz, colegiul consideră posibilă examinarea cauzei de contencios administrativ în lipsa reprezentantului reclamantului înștiințat legal, cât și a reprezentantului pârâtului care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea colegiului civil și de contencios administrativ:

54. Studiind materialele cauzei, colegiul ajunge la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de PP„ȘANSĂ” către Consiliul electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral, din următoarele considerente.

55. Potrivit prevederilor art.218 Cod administrativ, *examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.*

56. Conform prevderilor art.130 alin.(1-3) Cod de procedură civilă, *(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. (2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. (3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

57. Totodată, conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

58. Prin prisma Codului administrativ, colegiul, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative,

realizarea dreptului discreționar. Prin drept discreționar al autorității publice înțelegem pe de o parte puterea pe care o are, autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie sa-l satisfacă continuu si permanent serviciul public și pe de altă parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, colegiul analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat dreptul discreționar: 1) cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege; 2) cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; 3) conform scopului acordat prin lege.

59. Prin prisma art.225 Cod administrativ, Verificarea de către instanţa de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/ inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

60. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze: 1) cu bună-credinţă, 2) în limitele legal stabilite şi 3) cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

61. Conform art.38 alin. (3) din Constituția RM, *dreptul de a fi aleşi le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.*

62. Reieșind din specificul domeniului electoral, Colegiul civil și de contencios administrativ, reține semnificația următoarelor noțiuni în sensul art.1 Cod electoral,

alegeri – în cazul în care nu se face vreo specificare, alegerile pentru Parlament (în continuare şi alegeri parlamentare), pentru funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova (în continuare şi – alegeri prezidenţiale), pentru autorităţile administraţiei publice locale (în continuare şi – alegeri locale), precum şi referendumurile;

alegeri generale – orice tip de alegeri care au loc, de regulă, într-o singură zi, de duminică, conform actului de stabilire a alegerilor, pe întreg teritoriul ţării;

candidat – persoană care este desemnată pentru ocuparea unei funcţii publice elective din partea partidelor politice sau a blocurilor electorale, înregistrată în modul corespunzător; *candidat desemnat* – persoană care îşi înaintează candidatura sau este propus de partidele politice, blocurile electorale sau grupurile de iniţiativă în vederea înregistrării în calitate de concurent electoral sau candidat pe listă;

contestatar – subiect care depune contestații în condițiile prezentului cod; contestație – cerere în formă scrisă, inclusiv cerere prealabilă, depusă de contestatar în condițiile prezentului cod, *drept electoral* – drept constituţional al cetăţeanului de a alege, de a fi ales şi de aşi exprima prin vot atitudinea privind cele mai importante probleme ale statului şi ale societăţii în ansamblu şi/sau privind probleme locale de interes deosebit.

63. Totodată, potrivit prevederilor art.3 Cod administrativ, *legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.*

64. Conform art.5 Cod administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.*

65. Art.10 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, *actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*

66. Conform art. 15 din Codul electoral, *dreptul de a fi aleşi îl au cetăţenii Republicii Moldova cu drept de vot care întrunesc condiţiile prevăzute de prezentul cod.*

67. Potrivit prevederilor art.98 alin.(1) pct.(1) Cod electoral, *(1) În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanţele de judecată competente examinează acţiunile în domeniul electoral după cum urmează: 1) judecătoriile în primă instanţă soluţionează contestaţiile împotriva acţiunilor/inacţiunilor şi a hotărârilor organelor electorale după efectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile; (2) Acţiunea în contencios administrativ înaintată la instanţa de judecată competentă se examinează în conformitate cu prevederile prezentului cod şi ale Codului administrativ.*

68. Totodată, potrivit prevederilor art.100 alin.(6) Cod electoral, *contestaţiile depuse între cele două tururi de scrutin se examinează în termen de 3 zile de la depunere sau, după caz, concomitent cu procedura de stabilire şi confirmare a rezultatelor alegerilor şi validare a mandatelor candidaţilor aleşi după organizarea celui de-al doilea tur de scrutin.*

69. În conformitate cu prevederile art.176 Cod electoral, *alegerile sunt declarate nule dacă în cadrul operaţiunilor electorale au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influenţat rezultatele votării şi atribuirea mandatelor. Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripţie respective.*

70. Materialele cauzei denotă că, la 05.11.2023 Partidul Politic „ŞANSĂ” a depus în adresa Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți, nr. 2 o contestație prin care a solicitat infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale în circumscripția electorală municipală Bălți nr.2, cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicării prevederilor art.176 Cod electoral și declararea alegerilor locale nule în această circumscripție electorală.

71. La 08.11.2023, de către Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 a fost adoptată hotărârea nr.244 pe marginea contestației depuse de Partidul Politic „ŞANSĂ” prin care contestația a fost declarată inadmisibilă.

72. Nefiind de acord cu hotărârea nr.244 din 08.11.2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți, nr.2, Partidul Politic „ŞANSĂ” la 10.11.2023 a depus la adresa Comisiei Electorale Centrale cerere prealabilă prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, nr.244 din 08.11.2023 cu emiterea unei hotărâri privind admiterea contestației, infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale în circumscripția electorală municipală Consiliul electoral al

circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2, cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral.

73. Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1576 din 12.11.2023, contestația depusă de Partidul Politic „ŞANSĂ" împotriva hotărârii nr.244 din 08.11.2023 a Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți, nr. 2 a fost declarată inadmisibilă.

74. Astfel, la 13.11.2023 Partidul Politic „ŞANSĂ" a depus în instanța de contencios administrativ cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Bălți, nr. 2 prin care solicită anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral.

75. Așadar, din materialele prezente la dosar, rezultă că, dispoziția Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.92 din 03.11.2023, este la moment în vigoare și produce efectivele juridice ce rezultă din aceasta.

76. Totodată, colegiul remarcă că, reclamantul contestând printr-o acțiune în contencios administrativ Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr. 92/2023, unde prin înaintarea cererii de suspendare a executării, care prin incheierea Curții de Apel Chișinău din 5 noiembrie 2023 (dosaral nr. 3-193/23) a fost respinsă. Astfel, Curtea a reținut că, în conformitate cu pct.2.4. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr.13 din 31.03.2022, dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de stare a de urgență declarată, se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se află organul, al cărui act se contestă, în termen de 72 ore de la data publicării în Monitorul Oficial al R. Moldova, sau din momentul afișării pe pagina web oficială a Guvernului, iar potrivit pct. 2.5 din Dispoziția CSE nr.13/2022, contestația depusă în condițiile pct. 2.4, nu suspendă efectele actului contestat, instanța de judecată ne fiind în drept să suspende actul contestat. La fel, Colegiul concluzionează că, prevederile menționate supra indică expres că, contestația depusă împotriva dispoziției menționate supra nu suspendă efectele actului contestat, iar instanța de judecată nu este în drept să suspende actul contestat.

77. Faptul că, reclamantul a contestat dispoziția nr.92 din 03.11.2023 a Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova la Curtea de Apel Chișinău, nu produce efecte de suspendare a executării hotărârilor organelor electorale, or, art.101 alin.(5) Cod electoral prevede că, hotărârile organelor electorale şi deciziile Consiliului Audiovizualului emise în condiţiile prezentului capitol *sunt executorii din momentul adoptării*, cu excepţia cazurilor de suspendare a executării acestora. Executarea hotărârilor organelor electorale adoptate în condiţiile art.102 alin.(5) se suspendă de drept din momentul contestării legalităţii hotărârilor respective.

78. Astfel, se denotă faptul că, anularea candidaților din partea contestatarului s-a efectuat prin derogare de la prevederile art.102 alin.(2), (5) Cod electoral, care prevede că, *(2) Pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripţie, din oficiu sau în temeiul cererii formulate de o altă autoritate competentă ori la cererea contestatarilor, poate aplica sau solicita aplicarea următoarelor sancţiuni de bază sau complementare: a) avertismentul; b) privarea de timpii de antenă gratuiţi şi/sau contra plată pentru o perioadă de la 24 până la 48 de ore, care poate fi aplicată doar după ce a fost dată sancţiunea sub formă de avertisment; c) lipsirea de alocaţii de la bugetul de stat; d) sancţiunea contravenţională care, conform Codului contravenţional, ţine de competenţa Comisiei Electorale Centrale; e) anularea înregistrării,*

a acreditării sau a confirmării subiecţilor electorali; f) solicitarea radierii din oficiu a partidelor politice în condiţiile Legii nr.294/2007 privind partidele politice. (5) Anularea înregistrării se aplică prin hotărâre a organului electoral care a înregistrat subiectul electoral în cazul în care se constată: a) folosirea fondurilor financiare şi materiale nedeclarate mai mult de 1% raportat la plafonul mijloacelor ce pot fi transferate în contul fondului electoral sau cel destinat grupului de iniţiativă; b) depăşirea plafonului fondului electoral sau al celui destinat grupului de iniţiativă; c) utilizarea mijloacelor financiare din străinătate, cu excepţia donaţiilor din partea cetăţenilor Republicii Moldova cu venituri obţinute în afara ţării; d) nesuspendarea din funcţie de către candidatul care are această obligaţie. În acest caz se anulează înregistrarea concurentului electoral, a candidatului independent sau se exclude candidatul respectiv din lista concurentului electoral; e) nerespectarea restricţiilor stabilite la art.16 alin.(2) lit.c)–f) şi nedeclararea acestora de către candidat în condiţiile art.68 alin.(1) lit.f); f) încălcarea prevederilor art.54 alin.(6) lit.a).

79. Se reține că, în contextul adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a Hotărârii nr.41/2022 privind declararea stării de urgență, la 31 martie 2022 Comisia pentru Situații Excepționale a emis Dispoziția nr.31, prin care, în special la pct.2.4 a dispus: „Dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată, se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se afla organul al cărui act se contestă…”.

80. Referitor la obiecțiile împotriva legalității dispoziției Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.92 din 03.11.2023 invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată, colegiul constată că, potrivit normei enunțate, se denotă că, în competența funcțională a colegiului primei instanțe nu intră controlul legalității dispoziției Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.92 din 03.11.2023, având în vedere că soluționarea chestiunii respective excede competența primei instanțe.

81. Conform art.225 alin.(3) și (4) din Codul administrativ, *(3) În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe: a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul; b) competenţa autorităţii publice de a emite actul; c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ; d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite; e) proporţionalitatea, în conformitate cu art.29, a măsurilor adoptate prin act administrativ. (4) Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.*

82. Reieșind din prevederile art.12 alin.(1) a Legii privind regimul stării de urgenţă, de asediu şi de război nr. 212-XV din 24.06.2004, *starea de urgenţă, de asediu sau de război se declară prin hotărîre a Parlamentului.*

83. Potrivit prevederilor art.22 alin.(2) a Legii privind regimul stării de urgenţă, de asediu şi de război nr. 212-XV din 24.06.2004, ***dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova*** *se publică pe pagina web oficială a Guvernului şi* ***sînt executorii***

pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice, precum şi pentru cetăţeni.

84. Totodată, urmează de menționat că, potrivit prevederilor art.(3-4) din Hotărârea Parlamentului nr.274 din 21.09.2023 privind prelungirea stării de urgență, *(3)* ***dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova sunt obligatorii şi executorii*** *pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice, precum şi pentru cetăţeni şi alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. (4)Dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.*

85. Astfel, ținând cont de caracterul executoriu al dispoziției Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.92 din 03.11.2023 pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, la 03.11.2023 prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale s-a hotărât la pct.2 ca, consiliile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare vor revoca hotărârile ce vizează confirmarea reprezentanților în cadrul acestora și a persoanelor de încredere ale concurenților electorali din partea Partidul Politic „ȘANSĂ”. Totodată, la pct.3 lit.b) s-a indicat că, birourile electorale ale secțiilor de votare sau după caz consiliile electorale care îndeplinesc și atribuțiile biroului electoral al secției de votare vor aplica ștampila cu mențiunea ”Retras” în dreptul concurentului electoral din partea Partidul Politic „ȘANSĂ”, în procesele-verbale pretipărite privind rezultatele numărării voturilor, care se întocmesc de către birorurile electorale, precum și în procesele-verbale privind centralizarea rezultatelor votării, care se întocmesc de către consiliile electorale de circumscripție.

86. Colegiul denotă că, prin dispoziția Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.92 din 03.11.2023 s-a dispus anularea înregistrării concurenților electorali desemnați de către Partidul Politic „ȘANSĂ” cu aplicarea ștampilei cu mențiunea ”Retras” în toate buletinele de vot, în dreptul tuturor concurenților electorali din partea Partidul Politic „ȘANSĂ”, iar acesta fiind un act normativ obligatoriu, însă nespecific domeniului electoral, motiv pntru care nu sunt aplicabile prevederile art.101 alin.(5) Cod electoral, or, potrivit articolului respectiv se suspendă de drept din momentul contestării legalităţii hotărârile organelor electorale adoptate în condiţiile art.102 alin.(5) Cod electoral, cu atât mai mult că, anularea candidatilor din partea contestatarului s-a efectuat prin derogare de la prevederile respectivului articol.

87. Cât privește argumentul reclamantului precum că, Consiliul electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți urma să examineze contestația înaintată de acesta în fond, colegiul relevă că, potrivit prevederilor art.93 alin.(1), (2) lit.a) Cod electoral, *(1) Organele electorale verifică din oficiu dacă sunt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea contestaţiei. Dacă este inadmisibilă, contestaţia se declară ca atare prin hotărâre a organului electoral. (2) Contestaţia se declară inadmisibilă, în special, când: a) a fost depusă de un alt subiect decât cel stabilit la art.94 alin.(1) şi (2) sau de o persoană fără împuterniciri în acest sens.*

88. Astfel, nu poate fi reținut argumentul și solicitarea Partidului Politic „ȘANSĂ” de examinare în fond a contestației, ținând cont că, Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți a adoptat hotărârea de declarare a inadmisibilității contestației din 08 noiembrie 2023 în baza prevederilor legale.

89. Mai mult ca atât, colegiul reține prevederile art.94 alin.(1) Cod electoral, potrivit căruia, *în calitate de subiect al contestaţiei poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de iniţiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care*

revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestaţii şi partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condiţiile stabilite de art.27 lit.g).

90. La acest capitol colegiul menționează că, după cum se atestă din conținutul materialelor examinate, Partidul Politic „ȘANSĂ" nici nu a avut dreptul de a depune contestatii, ținând cont de faptul că, respectivul drept a decăzut odată cu anularea înregistrării candidaților din partea reclamantului, în mod subsecvent fiind atestată și inexistența dreptului electoral, or, Partidul Politic „ȘANSĂ" nu deținea în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 drepturi electorale care ar putea fi atinse în cadrul scrutinului.

91. Potrivit prevederilor art.94 alin.(1) Cod administrativ, *înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.*

92. Totodată, colegiul reține prevederile art.123 alin.(1) lit.c), (2) Cod administrativ, *(1) O încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci cînd: c) audierea necesară a unui participant se face ulterior.*

93. Cu referire la argumentul reclamantului precum că, reclamantul nu a fost invitat la examinarea procedurii administrative să fie audiat efectiv, din care motiv consideră că, faptul dat reprezintă o gravă încălcare a procedurii și elucidarea normelor imperative ale codului administrativ cu privire la efectuarea unei proceduri administrative, colegiul reține că, respectivul moment de încălcare a prevederilor de formă şi procedură, nu duce la nulitatea actului administrativ individual.

94. Astfel, potrivit prevederilor art.123 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, *o încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci cînd: b) motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică.*

95. Referitor la argumentul reclamantului precum că, organul electoral, nu a examinat fondul contestației, circumstanțele de fapt și nu a verificat temeinicia argumentelor expuse, motiv din care consideră că, actul administrativ contestat, contrar prevederilor art.118 Cod administrativ, nu este motivat, prin care fapt consideră că, a fost îngrădit dreptul reclamantului la un proces echitabil, acces la justiție și recurs efectiv, colegiul susține că, Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți a realizat obligația de motivare a actului administrativ suspus anulării atât a) în drept – indicând temeiul legal pentru emiterea actului administrativ contestat și anume, Codul electoral, cât și b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar fiind individualizate totalitatea motivelor de fapt care au dus la emiterea de către Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți a actului administrativ.

96. Mai mult ca atât, colegiul reține că, de către Consiliul electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți pe marginea cauzei a fost depusă referință, aceasta reprezentând o completare a motivării actului administrativ supus contestării.

97. La fel, referitor la argumentul invocat de reclamant privind îngrădirea dreptului reclamantului la un proces echitabil, acces la justiție și recurs efectiv, colegiul menționează că, acces garantat al reclamantului la justiție se denotă din posibilitatea contestării actelor emise de pârât, drept de care reclamantul și a beneficiat, or, atât actul administrativ contestat

la caz, cât și după cum rezultă din materialele, celelalte acte administrative contestate de reclamantul Partidul Politic „ȘANSĂ” potrivit legii sunt supuse contestării.

98. Astfel, din cele menționate se denotă că, dreptul reclamantului la acces la justiție și recurs efectiv a fost respectat.

99. Potrivit prevederilor art.16 Cod administrativ, *(1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.*

100. Referitor la argumentul reclamantului privitor la faptul că, prin actul administrativ contestat unde se manifestă puterea discreționară, se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorității publice și anume Comisiei Situației Excepționale o anumită libertate de decizie, considerând că, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la litera legii, or, decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului, sensului legislației în vigoare.

101. La caz, colegiul menționează că, autoritatea publică ce a emis actul administrativ contestat, nu a dispus de posibilitatea de a opta între mai multe soluţii posibile pe marginea contestației înaintate de reclamant, or, aceasta s-a supus executării dispoziției Comisiei Situații Excepționale, care potrivit normelor enunțate supra este obligatoriu şi executoriu inclusiv pentru autoritatea publică pârâtă.

102. Astfel, organul electoral, în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Cod electoral, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul electoral.

103. Drept consecință a circumstanțelor de fapt constatate, raportate la cadrul legal aplicabil la caz, respingând argumentele formulate de Partidul Politic „ȘANSĂ” către Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți, colegiul civil și de contencios administrativ va respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Partidul Politic „ȘANSĂ” către Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral.

104. În temeiul art.224 Cod administrativ al Republicii Moldova, -

h o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată înaintată de PP„ȘANSĂ” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale nr.2 Bălți privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art.176 Cod electoral, se respinge.

Hotărârea este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 3 zile, de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 3 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președinte, judecător: Balan Eduard

Judecători: Ghercavii Svetlana

Costaș Natalia